ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸਰਕਲ I (2), ਕੁੰਭਕੋਣਮ
ਅਤੇ ਹੋਰ
ਬਨਾਮ
ਵੀ. ਮੋਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8592-8593 ਦੀ 2010)
ਦਸੰਬਰ 14, 2021

[ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਸਮੱਗਲਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਮਣੀਪੁਲੇਟਰਾਂ (ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ) ਐਕਟ, 1976: ਧਾਰਾਵਾਂ 6(1), (2), 2(2) – ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਨੋਟਿਸ – ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ – ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ – ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6(2) ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇਣਾ – ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ – ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ 6(1) ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ – ਧਾਰਾ 6(1)(i) ਦਾ ਤਾਤਪਰਯ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦਾਗੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਬਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਰਜ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਦ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ – ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਬੋਝ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਤਾਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਖੁਦ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ – ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6(2) ਅਧੀਨ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਦੇਣਾ ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਸਮੱਗਲਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਮਣੀਪੁਲੇਟਰਾਂ (ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ) ਐਕਟ, 1976 ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਹੈ “ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ” ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀਆਂ ਹਨ

ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਮ ਉਹ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਹ ਫੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਸਮਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ। [ਪੈਰਾ 32]

1.2 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੀ ਛੋਟ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2)(ਏ) ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਐਕਟਾਂ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜਦਕਿ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2)(ਬੀ) ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। "ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਉੱਤੇ 1976 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਸਮੇਤ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਲਾਜ਼ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਬਚਾਉ ਅਤੇ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1974 ਅਧੀਨ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ। "ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਵਿੱਚ, ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਯ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2)(ਡੀ) ਇਸ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦਾ ਸਾਥੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕੇ; ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2)(ਈ) ਇਸ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਹੋਲਡਰ (ਮੌਜੂਦਾ ਹੋਲਡਰ) ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲਾਜ਼

(ਏ) ਜਾਂ ਕਲਾਜ਼ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਹੋਲਡਰ ਹੈ, ਭਾਵ, ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਵਿਆਖਿਆ 4 ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਨੂੰ ਛਲ ਜਾਂ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਅਪਣਾ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2) ਦੇ ਕਲਾਜ਼ (ਈ) ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਸਮੇਤ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਕਲਾਜ਼ (ਸੀ) ਤੋਂ (ਈ) ਤੱਕ ਦੇ ਇਸ ਵਧੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਪਰ ਐਕਟ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਹਰ ਉਸ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ, ਐਕਟ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ 'ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ' ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2) ਦੇ ਕਲਾਜ਼ (ਏ) ਜਾਂ ਕਲਾਜ਼ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। [ਪੈਰਾਸ 33, 34, 37, 38][179-ਏ-ਬੀ; 180-ਏ-ਸੀ; 181-ਸੀ-ਈ; 182-ਏ]

1.3 ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭਿਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2) ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, 1976 ਦਾ ਐਕਟ ਨਾ ਕੇਵਲ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਉੱਤੇ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਸਾਥੀ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਹੋਲਡਰ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2)(ਸੀ), 2(2)(ਡੀ) ਅਤੇ 2(2)(ਈ) ਹਨ ਅਨੁਸਾਰਨ ਹਨ। ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਚਿੰਤਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਨੋਟਿਸੀ) ਨੂ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ 1976 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਫਿਰ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 47][186-ਬੀ-ਸੀ]

1.4 ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਲੋਂ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ/ਉਸ ਦੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਹੈ, ਤਾਂ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਪਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਵੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਥੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ, ਦੋਨਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਪਿਛਲਾ ਮਾਲਕ (ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ) ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, - ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ) ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਹੱਕ ਸਮੇਤ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਉਠਾਏਗਾ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।[ਪੈਰਾ 48]

1.5 ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ "ਫੈਸਲਾ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ "ਫੈਸਲਾ" ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ (ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ) ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਮਾਲਕ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹਰ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ 1976 ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ "ਫੈਸਲਾ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 49]

1.6 1976 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1) ਦਾ ਤੀਜਾ ਪਹਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਨੋਟਿਸ ਸਿਰਫ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ

ਖਿਲਾਫ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇ ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਮਦਨ, ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਤੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਧਾਰਾ 2(2)(ਸੀ) ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ। ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਰਜ ਮਾਲਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਆਮਦਨ, ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ (ਚਾਹੇ ਉਹ 1976 ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ) ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸ ਅਧੀਨ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 50]

1.7 “ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ” ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਸੀ) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ “ਵਿਅਕਤੀ” ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ, ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ (ਦਰਜ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੀ) ਜਾਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਕੇਲਾ ਹੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਿਲਾਫ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਜੇਕਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ “ਵਿਅਕਤੀ” ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਢੱਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਮੁੱਖ ਨੋਟਿਸ ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਉਸ “ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ” ਨੂੰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ (ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ)। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, 1976 ਐਕਟ ਉਸ ਅਪਰਾਧੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 51]

1.8 ਧਾਰਾ 6(2) ਸਿਰਫ਼ “ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ” ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। “ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ” ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 6(1) ਵਿੱਚ ਬੱਧੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਮੇਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਅਰਥਾਤ ਧਾਰਾ 3(1)(c) ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ। “ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ” ਅਤੇ “ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ” ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 6(2) ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਸੈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 52, 53]

1.9 ਧਾਰਾ 6(2) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੈ “ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ”। ਇਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਸਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਮੇਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਧਾਰਕ ਹੈ। ਫਿਰ ਧਾਰਾ 6(2) ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬਜੈਕਟ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਤੱਥ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ) ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ-ਚਾਹੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸੀ ਹੋਵੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ “ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ” ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ “ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ” ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ [ਧਾਰਾ 6(2)] ਦੇ ਅੰਤਮ ਭਾਗ ਵਿੱਚ। ਉਹ, “ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ”, ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ “ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ” ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, “ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ” ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਧਾਰਕ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ” ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀ “ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ” ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਪਰਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਰਾਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵੀ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵੀ ਨੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੱਕ

ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਅਧਿਗ੍ਰਹਣ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ। [ਪੈਰਾ 54]

ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਬਨਾਮ ਅਮਰਤਲਾਲ ਪ੍ਰਜੀਵਨਦਾਸ (1994) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 54 : ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1994 ਐਸ.ਸੀ. 2179 : [1994] (1) ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 – ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

1.10 ਧਾਰਾ 6(2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ "ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ" ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸੀ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਹੋਵੇ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸੀ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ "ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ-ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਕੇਵਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ "ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਧਾਰਾ 6(2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਉਹ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਮਝਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਵਿਚਾਰਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਟੇਟਡ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 55]

1.11 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4, ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਇਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ- "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ"-ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੀਆਂ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 56]

1.12 ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਉਹਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਲਈ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ "ਮੰਨਣ ਦੇ ਕਾਰਨ" ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਮੰਨਣ ਦੇ ਕਾਰਨ' ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਕਈ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ 'ਕੇਵਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ' ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਮਾਨ ਅਤੇ ਕਲਪਨਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜੋ 'ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਉਦਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੇਵਲ ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨ 'ਤੇ। ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਮੇਰੇ ਸ਼ੱਕ ਅਤੇ ਢੋਂਗ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬੇਤੁਕੀਆਂ ਅਤੇ ਰੋਂਦੀਆਂ ਪੜਤਾਲਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਮੰਨਣ ਦੇ ਕਾਰਨ' ਨੂੰ ਵੈਧ ਹੋਣ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਸਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੜਤਾਲ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਬਾਹਰਲੇ ਜਾਂ ਅਸੰਬੰਧਿਤ ਨਾ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦੇ। [ਪੈਰਾ 57]

1.13 ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸ਼ਰਤ ਹੈ - ਇੱਕ ਅਨਿਵਾਰਯ ਸ਼ਰਤ - ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਜ਼ਰੂਰਤ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਅਰਥਾਤ “ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ”, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 58]

1.14 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸੰਪਤੀ ਸਬੰਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਾਨੂੰਨ ਸਬੂਤ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਵੈਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 6 ਦੁਆਰਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੀ ਬਣਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੱਗਰੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਮਰਤਲਾਲ ਪ੍ਰਜੀਵਨਦਾਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਏ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਧਾਰਾ 8 ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 8 ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ, ਧਾਰਾ 8 ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ

[ਪੈਰਾ 61]

1.15 ਜਵਾਬਦੇਹ ਉਸ ਦਾਇਰੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ-ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪਤਨੀ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ 1976 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 35]

1.16 ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ, 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1) ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ "ਲਾਜ਼ਮੀ" ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਕਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਧਾਰਾ 6(1) ਦਾ ਤਾਤਪਰਯ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦਾਗੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਬਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਦਰਜ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਦ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 64]

1.17 ਧਾਰਾ 6(2) ਵਿੱਚ "ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ "ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ"। ਇਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝੁਕ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 65]

ਸਜਿਥਾ & ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ & ਹੋਰ 2005 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਕੇਰ 101; ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ & ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ & ਅਨਜ ਬਨਾਮ ਮਨੀਲਾਲ ਜਲਕ & ਅਨਜ 2013 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਕੋਲ 12911 – ਮਨਜ਼ੂਰ।

1.18 ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫੈਸਲਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਤੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਰ ਸਭ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਨਾਲ, ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਫੈਸਲਾ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਇੱਕੋ ਕਾਰਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁੱਖ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵਿਟੀਏਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ

ਉਲਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਮਾਮਲਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਲਈ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 67]

1.19 ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ-ਵੀ.ਪੀ. ਨੂੰ 19 ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਕੀਲ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਿਖਤੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵੀ.ਪੀ. ਦੀ ਮੌਤ 19 ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਨੋਟਿਸਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਦੋ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵੀ.ਪੀ. ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ 'ਚ ਕੋਈ ਹੱਕ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਤੂ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵੀ.ਪੀ. ਦੀ ਮੌਤ 19 ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦੀ। [ਪੈਰਾਸ 68, 69][193-ਜੀ-ਐਚ; 194-ਏ-ਬੀ] ਮਰਚੈਂਟ ਬਨਾਮ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ & ਓਰਸ. (2008) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 186 : [2008] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 332; ਨਾਜ਼ਿਰ ਅਹਮਦ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1936 ਪੀ.ਸੀ. 253; ਚੰਦਰ ਕਿਸ਼ੋਰ ਝਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਵੀਰ ਪ੍ਰਸਾਦ & ਓਰਸ. (2008) 14 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 186 : [1999] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 754; ਮੰਨਲਾਲ ਖੇਤਾਨ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਖੇਤਾਨ & ਓਰਸ. (1977) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 424 : [1977] (2) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 190; ਆਸ਼ਾ ਜੈਨ ਦਿਵਿਆਨਾਥਨ ਬਨਾਮ ਵਿਕਰਮ ਮਲਹੋਤਰਾ & ਓਰਸ. 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 147; ਟਾਟਾ ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਕਸਟਮਜ਼ (ਪ੍ਰਿਵੈਂਟਿਵ), ਜਾਮਨਗਰ (2015) 11 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 628 : [2015] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 132; ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1967 ਐਸ.ਸੀ. 737 : [1962] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 613; ਬਾਰ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਬਨਾਮ ਐਮ. ਵੀ. ਦਾਭੋਲਕਰ & ਓਰਸ. (1976) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 291 : [1976] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 48; ਐਸ. ਨਾਰਾਯਣੱਪਾ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ, ਬੈਂਗਲੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1967 ਐਸ.ਸੀ. 523 : [1967] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 590 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੀ. ਰਾਮਨਾਥ ਅਯਿਯਰ ਦਾ ਮੇਜਰ ਲਾ ਲੈਕਸੀਕਨ; ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਸਟੈਚਯੂਟਰੀ ਇੰਟਰਪ੍ਰਿਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ, 14ਵੀਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 430 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2001] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 525 ਪੈਰਾ 17 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2003] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 436 ਪੈਰਾ 20 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2008] 10 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 332 ਪੈਰਾ 20 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1999] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 754 ਪੈਰਾ 22 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1994] (1) ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 1 ਪੈਰਾ 28, 29, 61, 63 ਨੂੰ ਅਨੁਸਰਿਆ ਗਿਆ

[1977] (2) ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 190 ਪੈਰਾ 43 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2015] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 132 ਪੈਰਾ 57 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1976] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 48 ਪੈਰਾ 57 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1962] ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 613 ਪੈਰਾ 57 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1967] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 590 ਪੈਰਾ 59

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ: ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8592-8593 ਦੇ 2010।

ਮਦਰਾਸ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 24.03.2008 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼
ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1149-1150 ਦੇ 2001 ਵਿੱਚ।

ਅਮਨ ਲੇਖੀ, ਏਐਸਜੀ, ਏ. ਕੇ. ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋ., ਰੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਐਸ.
ਏ. ਹਸੀਬ, ਆਦਿਤ ਖੋਰਾਨਾ, ਐਡਵੋ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਅਤੁਲ ਸ਼ੰਕਰ ਵਿਨੋਦ, ਐਮ. ਪੀ. ਵਿਨੋਦ, ਐਡਵੋ. ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ

ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ।

1. ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹੇਲੀ ਉਲਝਣ ਇਹ ਹੈ: ਜਦੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ) ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹੈ (ਵੀ.ਪੀ. ਸੇਲਵਰਾਜਨ) ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ (ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ), ਕੀ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(1) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(2) ਅਧੀਨ ਉਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇਣਾ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੁੱਖ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਦੇਣਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ?

2. ਮਦਰਾਸ2 ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤਫੈਸਲਾ3 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ, ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਦੇਣਾ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਹੋਣ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ) ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ, ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਬਾਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਸਮੇਤ ਉਹ ਕਿਸ ਸਬੂਤ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ। ਜੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ (ਜਵਾਬਦੇਹ ਇੱਥੇ) ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਸੀ।

3. ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਹੋਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਕੇਰਲ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਜਿਤਾ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ & ਓਰਸ. ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“11. ਧਾਰਾ 2(ਸੀ) ਹਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ (ਅ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਬ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ। ਧਾਰਾ 2(ਈ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਧਾਰਾ (ਅ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਬ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 6(1) ਅਤੇ 6 (2) ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2 (2)(ਈ) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6(2) ਅਧੀਨ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਜਾਇਦਾਦ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਨੋਟਿਸ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਂ, ਹਿਰਾਸਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

12. ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਛੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰਬੋਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਬਨਾਮ ਅਮਰਤਲਾਲ ਪ੍ਰਜੀਵਨਦਾਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੁੜ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਸਰਬੋਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲੇ ਕੇਸਰ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸਰਬੋਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2)(ਸੀ) ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਿਆਂ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਦਾ ਭਾਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਕੱਠੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧੀ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦੇ। ਰਿੱਟ ਯਾਚੀਕਾ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।”

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਦੂਜਾ ਫੈਸਲਾ ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਅਤੇ ਅਨੁ. ਬਨਾਮ ਮਨੀਲਾਲ ਜਲਾਲ ਅਤੇ ਅਨੁ. ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਨੋਟਿਸ ਸਿਰਫ ਬੰਦੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੰਦੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਨਾਲ ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਪਟਾਇਆ:

“.....

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਝਲਕ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬੰਦੀ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬੰਦੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਬੰਦੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਬੰਦੀ SAFEMA ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਸਾਮਣਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ/ਸਾਥੀ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ SAFEMA ਅਧੀਨ ਬੰਦੀ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਰਾਸਰ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੀ ਖਿਲਾਫ SAFEMA ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਸਰਬਾਨੀ ਦੇਵੀ ਜਲਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ "ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ" ਵਜੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਖੜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਬੰਦੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮਾਨਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅਣਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਅਧਾਰਹੀਣ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

....."

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

4. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾ ਕੇਵਲ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਸਬੰਧੀ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਲਕਿ ਸਾਨੂੰ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਰੋਧੀ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

5. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜ ਜਾਂਦਿਆਂ, ਇੱਕ ਵੀ.ਪੀ. ਸੇਲਵਰਾਜਨ (ਦੋਸ਼ੀ) — ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਜੀਜਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਤਾਇਆ, 1962 ਦੇ ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ8SUPERSCRIPT 23.11.1969 ਨੂੰ। ਉਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਉਹ 1976 ਦੇ ਐਕਟ — ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ "ਵਿਅਕਤੀ" ਜਾਂ "ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ" ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਜਵਾਬੀ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 2(2) ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ 2 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਵੀ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ "ਵਿਅਕਤੀ" ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਜਿਸ ਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

6. 1976 ਦਾ ਐਕਟ 5.11.1976 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਪੁੱਛਗਿੱਛ, ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਸਰਵੇਖਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਨਤੀਜਤਨ, 2.2.1980 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

7. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੇ ਜਵਾਬੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(c) ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, 19.1.1999 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ. ਮੋਹਨ, ਇੱਥੇ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1 ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਭਤੀਜਾ, ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ, ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਸ਼ਿਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"ਸ਼ਿਡਿਊਲ"

"ਸ਼ਿਡਿਊਲ"

9. ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ(ਾਂ) ਨੂੰ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਤਤਃ 30.4.1998 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਵੀ. ਪਦਮਾਵਤੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 28.5.1998 ਨੂੰ ਵੀ. ਮੋਹਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਖਿਲਾਫ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7(1) ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਬਤੀ ਆਦੇਸ਼(ਾਂ) ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ। ਇਸਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਨਿਵਾਰਯ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ(ਾਂ) ਨੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ਵਸਨੀਯ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ ਉਤਾਰ ਸਕੇ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੂਚਨਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

10. ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਏ ਜਿਸ ਦੇ ਨੰਬਰ ਨੇ. ਐਫ.ਪੀ.ਏ.ਨੰਬਰ.31/ਐਮ.ਡੀ.ਐਸ./98 (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ) ਅਤੇ ਐਫ.ਪੀ.ਏ.ਨੰਬਰ.32/ਐਮ.ਡੀ.ਐਸ./98

(ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ) ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਜਬਤੀ ਲਈ ਅਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ-II; ਕੈਂਪ: ਬੈਂਗਲੋਰ9SUPERSCRIPT ਅੱਗੇ ਰੱਖੇ। ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਅਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 15.11.2000 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਨਤੀਜਤਨ, ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਜਬਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ।

11. ਫਿਰ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1149 ਦੇ 2001 (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ) ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1150 ਦੇ 2001 (ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ) ਰਾਹੀਂ ਲੈ ਗਏ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 24.3.2008 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਵੀ.ਪੀ. ਸੇਲਵਰਾਜਨ (ਦੋਸ਼ੀ) ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਵਿਗੜ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ।

12. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਉੱਤੇ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਹੈ। ਜਦਕਿ, ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

13. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ 1976 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਖੁਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਹੋਣ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥ ਅਨੁਸਾਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਾਰਾ ਦੇਣ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਭਰਾ ਦੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਵਿੱਚ "ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ" ਦੇ ਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਐਕਟ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ "ਹੋਲਡ" ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੀ. ਰਾਮਨਾਥਾ ਐਯਰ ਦੇ ਦ ਮੇਜਰ ਲਾ ਲੈਕਸੀਕਨ10 ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ ਜੋ (i) ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ; ਅਤੇ (ii) ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ।

14. ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲੋਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰ ਉਠਾਉਣ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਜੋ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਸਿਰਫ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਵੇ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ।

15. 1976 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(2) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਦੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਭਾਵੇਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਹੋਣ। ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਓ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

16. ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕੇਰਲ ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰਤਲਾਲ ਪ੍ਰਜੀਵੰਦਾਸ11 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜੋ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਬੰਦੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਦੇ ਕੋਲ ਹਨ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਹੋਰ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਕਾਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ/ਸਾਥੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਦੇ ਹੋਣ (ਚਾਹੇ ਬੇਨਾਮੀ ਜਾਂ ਨਾਮ-ਉਧਾਰੀ ਜਾਂ ਟਰਾਂਸਫਰੀ ਰਾਹੀਂ) ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ/ਸਾਥੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਸ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦੀ/ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਭਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

17. ਭਰੋਸਾ ਇਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸੋਭਾ ਸੁਰੇਸ਼ ਜੁਮਾਨੀ ਬਨਾਮ ਅਪੀਲੇਟ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਫੋਰਫਿਟਿਡ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ & ਅਨੁਸਾਰੀ.12 ਵਿਗ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਥੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸ਼ੋ-ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਸੁਰੇਸ਼ ਮਨੋਹਰਲਾਲ ਜੁਮਾਨੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਸੋਭਾ ਸੁਰੇਸ਼ ਜੁਮਾਨੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਭਾ ਸੁਰੇਸ਼ ਜੁਮਾਨੀ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ (ਪਤਨੀ) ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਕੋਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕੇਰਲ ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਰੋਧੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

18. ਉਲਟ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸਮੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਕੇਵਲ ਦਿਖਾਵਟੀ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ। ਹੋਰ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਸ਼ਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਥੇ ਦੋ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਇਹ ਨਿਸਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਤੱਥ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ। ਹੁਣ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਦਰਜ ਮਾਲਕ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

19. ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ 1976 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ "ਵਿਅਕਤੀਆਂ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ 2 'ਤੇ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ 2.2.1980 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਨੋਟਿਸਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੀ ਅਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

20. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6(1) ਦਾ ਤਾਤਪਰਯ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਉੱਤੇ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਕਰੇ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ, ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨੂੰ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਮਰਜੀਤ

ਪ੍ਰਵੀਨਦਾਸ13SUPERSCRIPT; ਕੇਸਰ ਦੇਵੀ14SUPERSCRIPT; ਫਾਤਿਮਾ ਮੁਹੰਮਦ ਅਮੀਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਅਨਜ15SUPERSCRIPT; ਅਤੇ ਅਸਲਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਮਰਚੈਂਟ ਬਨਾਮ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਅਨਜ16SUPERSCRIPT. ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

21. ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਜਾਂ ਨੈਕਸਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉਸਦੇ ਤੁਰੰਤ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਪੇ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਜਾਂ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਲਈ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਣਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ; ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਇਹ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 8 ਜੋ ਕਿ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉੱਤੇ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੰਗਾ ਬੇਤਰਕੀ ਦਾਅਵਾ ਹੈ — ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਸੋਨੇ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਇਕੋ ਇੱਕ ਨਾਸਮਝ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੰਪਤੀਆਂ ਉਸ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਧਨ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਭਰਪੂਰ ਸਮੱਗਰੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਪਾਰਕ ਕਮਾਈ, ਤੋਹਫ਼ੇ, ਆਦਿ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

22. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਨਾਜ਼ਿਰ ਅਹਮਦ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ17SUPERSCRIPT ਅਤੇ ਚੰਦਰ ਕਿਸ਼ੋਰ ਝਾ ਬਨਾਮ ਮਹਾਵੀਰ ਪ੍ਰਸਾਦ & ਓਰਸ.18SUPERSCRIPT ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖਾਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਜਦਕਿ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੰਨਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ।

23. ਫਿਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੇਹੱਦ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ, ਕਾਰਵਾਈ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਅਤੇ ਤਰਕਹੀਣਤਾ ਦੀ ਖਾਮੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 23.11.1969 ਨੂੰ 1962 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਦੰਡਨੀਯ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ 1959 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1980 ਤੱਕ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜਦਕਿ, ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਨੋਟਿਸ 19.1.1994 ਅਤੇ 28.2.1994 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਹੋਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹੈ, ਦੱਸੇ ਗਏ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ 2.2.1980 ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਧਨ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਕੀ ਸਨ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਵਿਵਹਾਰਿਕ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਹੁਣ, ਹੋਰ 25 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਅਦਾਲਤੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਅਨਿਆਇਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਅਪੂਰਣੀਯ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ।

24. ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝੁਕਾਵ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਣ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਕ□ਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 21 ਵਿੱਚ ਇਹ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਤਾਜ਼ਾ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਰੋਕ ਨਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

25. ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਮਨ ਲੇਖੀ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲਿਸਿਟਰ ਜਨਰਲ, ਸ੍ਰੀ ਏ.ਕੇ. ਸ੍ਰੀਵਾਸਤਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਤੁਲ ਸ਼ੰਕਰ ਵਿਨੋਦ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

26. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧਾਇਕ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੈਂਬਲ ਤੋਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੌ-ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਮਰਲਾਲ ਪ੍ਰਜੀਵੰਦਾਸ19$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

27. 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰੈਂਬਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“ਇੱਕ ਐਕਟ ਜੋ ਸਮੱਗਲਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਮਣੀਪੁਲੇਟਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜਿਥੇ ਕਿ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਮਣੀਪੁਲੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਅਸਰਦਾਰ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਜੋ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਉੱਤੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਅਸਰ ਪਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਮਣੀਪੁਲੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਜਿਆ ਜਾਵੇ;

ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਧਨ-ਕਰ, ਆਮਦਨ-ਕਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਧਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਪਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ;

ਅਤੇ ਜਿਥੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਲਾਭਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਸਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ;”

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

28. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਧਾਇਕ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ। ਇਸ ਨੇ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਇਕ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। “ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ” ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਨਿਪਟਦਿਆਂ (ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 43 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ), ਇਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਾਫੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਐਕਟ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੀ, “ਚਾਹੇ ਸਮਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ”। ਦੂਜੇ, ਇਹ ਉਸ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੋਵੇ — ਜਿਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋਰ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸਿਰਫ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਾਰੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਮੱਗਲਰ ਨੇ ਕਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲ ਕੇ ਜਾਂ ਚੋਰੀ, ਡਕੈਤੀ, ਡਕੈਤੀ, ਗਬਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰਕੇ ਕੁਝ ਸੰਪਤੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

29. ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸ਼ਬਦ "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ" ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਨੁਚਿੱਤਤਾ, ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਭਾਗ III ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ:

“ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4

43. .....ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਹੇਰਫੇਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮਿਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹਿਸਾਬ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰਯਾਤ ਅਤੇ ਆਯਾਤ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਇਹ ਇੱਕ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੌਰਾਨ, ਸਮੱਗਲਿੰਗ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ, ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ, ਨਸ਼ੇ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਸਭ ਮਿਲ ਗਏ ਹਨ। ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਚੋਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦਾ ਅਭਿੰਨ ਅੰਗ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿਸਾਬ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੱਗਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਹੜੇ ਹਿੱਸੇ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀਆਂ ਉਲੰਘਣਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਹੜੇ ਹਿੱਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ (ਜਿਸ ਲਈ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ)। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੋ-ਕਾਰਨ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰ ਸੰਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਖਤਰਨਾਕ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਠੋਰ ਇਲਾਜ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕੜਵੀ ਦਵਾਈ ਮਾੜੀ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਮਨਮਾਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਬੇਤੁਕੇ ਵਿਸਥਾਰਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹੋਰ, ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਜਾਂ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਤਕਨੀਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ, ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਉਚਿਤਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈ। ਆਖਰਕਾਰ, ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਕਮਾਈਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ — ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ। ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਵਾਜਬ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਥੇ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ — ਰਾਜ ਨੂੰ। ...."

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

30. ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਾਹਦਾ ਕੀਤਾ:

"ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 5

44. ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ SAFEMA ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਸਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ 'ਧਾਰਕਾਂ' ਤੱਕ ਵਧਾਉਣਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਹੱਦ ਤੋਂ ਪਾਰ ਜਾਣਾ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ — ਅਤਿ-ਨਿਯਮਨ ਦਾ ਇਕ ਕੇਸ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਜੋ ਕਿ SAFEMA ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੀ ਉਪਧਾਰਾ (ਅ) ਜਾਂ ਉਪਧਾਰਾ (ਬ) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਹੀ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦਾਂ SAFEMA ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕਿਉਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਇਹ ਦਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਆਖਿਆ (2) ਵਿੱਚ ਅਤੇ 'ਸਾਥੀਆਂ' ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵਿਆਖਿਆ (3) ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਨਾਲ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, SAFEMA ਦੇ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਇੱਕ ਗਲਤਫਹਿਮੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। SAFEMA ਦਾ ਉਦੇਸ਼ “ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ” ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੀ ਉਪਧਾਰਾ (ਅ) ਜਾਂ ਉਪਧਾਰਾ (ਬ) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਸਲ

ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਜਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਐਕਟ ਦੇ ਜਾਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਨਾ ਪਾਣ। ਇਹ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਪਟੇ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਉਹ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਸ਼ਾਇਦ, ਮਾਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਾਲ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਬੇਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ — ਚਾਹੇ ਬੇਨਾਮੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕੇਵਲ ਨਾਮ-ਉਧਾਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਲਈ ਇੱਕ ਸੱਚੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ। ਉਹ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸੌਂਪਣੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ। ਚੂੰਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ — ਚਾਹੇ ਉਸਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਬਚਾਅ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾਂ ਅਪਣਾਏ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੀਆਂ ਉਪਧਾਰਾਵਾਂ (ਅ) ਅਤੇ (ਬ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਕਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਉਪਧਾਰਾਵਾਂ (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਕੜੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿਥੇ ਵੀ ਹੋਣ। ਵਿ

“ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ: “ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਸਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।” ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਰਹੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਨਿਰਮਾਣ ਉਸ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ।(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ) ਵਿਆਖਿਆ (3) ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ‘ਸਾਥੀ’ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ — (i) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ [‘ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ’ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਧਾਰਾ (ਅ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਬ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ]; (ii) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਖਾਤੇ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ; (iii) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਘ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ, ਸਾਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਦੋਸ਼ੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਾਝੇਦਾਰ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੈ; (iv) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ (iii) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ, ਸਾਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ, ਸਾਝੇਦਾਰ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ, ਸਾਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ, ਸਾਝੇਦਾਰ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸੀ ਜਾਂ ਹੈ; (v) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ (iii) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ, ਸਾਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਜਾਂ ਖਾਤੇ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ; (vi) ਕੋਈ ਵੀ ਟਰੱਸਟੀ ਜਿਥੇ (ਅ) ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ (ਬ) ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੁਆਰਾ ਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ, ਦਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ 20% ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਟਰੱਸਟ ਦੀ ਉਸ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ; ਅਤੇ (vii) ਜਿਥੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਕੜੀ ਜਾਂ ਨੈਕਸਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸ਼ੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ। ਅਜਿਹੀ ਸਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਕਲੋਜ਼ (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੰਪਤੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਸ ਦਹਿਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋੜਨ ਵਾਲੀ ਕੜੀ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ

ਹੈ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ/ਸਾਥੀ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਗਲਤ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 2(2) ਦੇ ਖੰਡ (ਈ) ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਯੋਗ ਇਲਾਵਾ ਅਨੁਚਛੇਦ 31-ਬੀ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੋਂ।

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

31. ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੇ ਖੰਡ (ਸੀ) ਤੋਂ (ਈ) ਤੱਕ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਧਿਕ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਇੱਕ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਕੇਵਲ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਜਾਂ ਖੰਡ (ਬ) ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ" ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਵੱਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਲਿਆਉਣਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀਆਂ 'ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ', ਜੋ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਐਕਟ ਦੇ ਜਾਲ ਤੋਂ ਬਚ ਨਾ ਸਕਣ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਖੰਡ (ਅ) ਅਤੇ (ਬ) ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੀਆਂ 'ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ' ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ "ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ" ਹਸਤਾਂਤਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਨਾਲ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ – ਚਾਹੇ ਬੇਨਾਮੀ ਵਜੋਂ, ਜਾਂ ਕੇਵਲ ਨਾਮ-ਉਧਾਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਹਸਤਾਂਤਰਣੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੰਗ ਨਾਲ। ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਉਹ ਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੇ ਖੰਡ (ਅ) ਜਾਂ (ਬ) ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਈਆਂ ਜਾਂ ਅਪਣਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜੋ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪ-ਖੰਡ ਦੇ ਖੰਡ (ਸੀ) ਜਾਂ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਹਨ, ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਜੋੜ ਹਨ। ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਹੋਣ, ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਰੱਖੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਲੀਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ।

32. ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਜਲਦੀ ਨਾਲ ਇਹ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ" ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਹੋਲੀਆਂ ਹਨ, ਚਾਹੇ ਸਮਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ।

33. ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ, 1976 ਦਾ ਐਕਟ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2)20$_{SUPERSCRIPT}$ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ।

2. ਅਰਜ਼ੀ।— (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੇਵਲ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ(2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ:-

(ਏ) ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ-

(i) ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1878 (1878 ਦਾ 8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962 (1962 ਦਾ 52), ਇੱਕ ਦੇ ਮਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਕੀਮਤ; ਜਾਂ

(ii) ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, 1947 (1947 ਦਾ 7), ਜਾਂ

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1973 (46 ਦਾ 1973), ਇੱਕ ਜੁਰਮ ਦੀ, ਰਕਮ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਲੱਖ ਰੁਪਏ; ਜਾਂ

(iii) ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਸਟਮ ਐਕਟ, 1878 (8 ਦਾ 8) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ 1878), ਜਾਂ ਕਸਟਮਜ਼ ਐਕਟ, 1962 (1962 ਦਾ 52), ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ; ਜਾਂ

(iv) ਜਿਸਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, 1947 (1947 ਦਾ 7), ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1973 (46 ਦਾ 1973), ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(ਬੀ) ਹਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਤਸਕਰੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1974: ਹੈ,

ਜੋ ਕਿ ਮੁਹੱਈਆ-

(i) ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਲਈ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ 9 ਜਾਂ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12A ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ; ਜਾਂ

(ii) ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਸਮੀਖਿਆ ਦਾ ਸਮਾਂ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 9, ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ, ਉਪ- ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਧਾਰਾ (2); ਜਾਂ

(iii) ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12A ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਹਿਲੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਉਸ ਧਾਰਾ, ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 8, ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12ਏ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ; ਜਾਂ

(iv) ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ;

(c) ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਧਾਰਾ (a) ਜਾਂ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ

(ਬੀ);

(ਡੀ) ਕਲੋਜ਼ (ਅ) ਜਾਂ ਕਲੋਜ਼ (ਬ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਹਰ ਸਾਥੀ;

34. ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2)(ਅ) ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟਸ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜਦਕਿ, ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2)(ਬ) ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹਿਰਾਸਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ “ਵਿਅਕਤੀ” ਜਿਸ ਉੱਤੇ 1976 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਲੋਜ਼ (ਅ) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਲੋਜ਼ (ਬ) ਅਧੀਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਸਮੱਗਲਿੰਗ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1974 ਅਧੀਨ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ “ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ” ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ

ਨਾਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਅ ਲੈਣ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ।

(ਈ) ਕੋਈ ਵੀ ਧਾਰਕ (ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਰਤਮਾਨ ਧਾਰਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ (ਅ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਬ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਧਾਰਕ ਜਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਜੋ ਇਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਧਾਰਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਜਾਂ ਉਹ ਸੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਹਸਤਾਂਤਰਣਕਰਤਾ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰਣਾ ਲਈ।

ਵਿਆਖਿਆ 1.— ਧਾਰਾ (ਅ) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਜਿਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਧਾਰਣ ਵਪਾਰ ਦੌਰਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਥੋਕ ਕੀਮਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ।

ਵਿਆਖਿਆ 2.— ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ" ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ—

(i) ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ;

(ii) ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਭਰਾ ਜਾਂ ਭੈਣ;

(iii) ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦਾ ਭਰਾ ਜਾਂ ਭੈਣ;

(iv) ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸੀਧਾ ਪੂਰਵਜ ਜਾਂ ਵੰਸ਼ਜ;

(v) ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸੀਧਾ ਪੂਰਵਜ ਜਾਂ ਵੰਸ਼ਜ;

(vi) ਧਾਰਾ (ii), ਧਾਰਾ (iii), ਧਾਰਾ (iv) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (v) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ;

(vii) ਧਾਰਾ (ii) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (iii) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸੀਧਾ ਵੰਸ਼ਜ।

ਵਿਆਖਿਆ 3.— ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਸਹਿਯੋਗੀ", ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ—

(i) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪ੍ਰੈਮਿਸਿਜ਼ (ਬਾਹਰੀ ਘਰਾਂ ਸਮੇਤ) ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੈ;

(ii) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਾਂ ਖਾਤੇ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ;

(iii) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੰਘ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ, ਜਾਂ ਨਿਜੀ ਕੰਪਨੀ ਜੋ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਮੈਂਬਰ, ਭਾਈਵਾਲ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੈ;

(iv) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਧਾਰਾ (iii) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ, ਜਾਂ ਨਿਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ, ਭਾਈਵਾਲ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਾਂ ਹੈ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਸੰਘ, ਸਮੂਹ, ਭਾਈਵਾਲੀ ਫਰਮ ਜਾਂ ਨਿਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ, ਭਾਈਵਾਲ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀ।

35. ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ — ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਭਰਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਉੱਤੇ 1976 ਦਾ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

36. ਧਾਰਾ 2(2)(d) ਇਸ ਦਾਇਰਾ ਹੋਰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦਾ ਸਾਥੀ,

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ; ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2(2)(e) ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲਕ (ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਲਕ) ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ (ਅ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਬ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਭਾਵ, ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ।

37. ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਵਿਆਖਿਆ 4 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਹਿਰ ਹੈ, ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਸਾਥੀ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਬਾਦਲੇ ਸਮੇਤ ਛਲ ਜਾਂ ਛੁਪਾਉਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਪਣਾ ਕੇ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

38. ਧਾਰਾਵਾਂ (ਸੀ) ਤੋਂ (ਈ) ਦਾ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਦਾਇਰਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਐਕਟ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਹਰ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧ ਸਥਾਪਿਤ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ, ਐਕਟ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ 'ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ' ਦੇ ਜ਼ਬਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਅ) ਜਾਂ ਧਾਰਾ (ਬ) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਸਮੇਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜੋ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਸਵੈ-ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜੋ

(v) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਖਾਤੇ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਘ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ, ਸਾਝੇਦਾਰੀ ਫਰਮ ਜਾਂ ਨਿਜੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ, ਜੋ ਧਾਰਾ (iii) ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(vi) ਕੋਈ ਵੀ ਟਰੱਸਟੀ ਜਿੱਥੇ,—
(a) ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ
(b) ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲ (ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸਮੇਤ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇ) ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਟਰੱਸਟ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਕਮ ਸੇ ਕਮ ਵੀਹ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ;

(vii) ਜਿੱਥੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹਨ।

39. ਧਾਰਾ 3 ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਹੈ। "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ" ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ1$_{\text{SUPERSCRIPT}}$।

ਦੂਜੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਹੈ "ਸੰਪਤੀ" ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ 3(1)(ਈ)2$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਵਿੱਚ।

40. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਉਲਲੇਖਿਤ ਹੈ, ਅਮਰਲਾਲ ਪ੍ਰਜੀਵੰਦਾਸ23$_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) ਵਿੱਚ "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ

3. ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ।— (1) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਸੰਦਰਭ ਹੋਰ ਨਾ ਮੰਗਦਾ ਹੋਵੇ, (ਅ) ਅਤੇ (ਬ)...

“(ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ”, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ,—

(i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਚਾਹੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮਦਨ, ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜਾਂ

(ii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਚਾਹੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮਦਨ, ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ; ਜਾਂ

(iii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਚਾਹੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਮਦਨ, ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਿਸ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਜ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਜਾਂ

(iv) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਚਾਹੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (i) ਤੋਂ (iii) ਤੱਕ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਕਮਾਈ ਤੋਂ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਟ੍ਰੇਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

ਅਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ—

(v) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਧਾਰਕ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਛੱਡਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਹੁੰਦੀ, ਜਬ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਸ ਪਿਛਲੇ ਧਾਰਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਜਿਹੇ ਪਿਛਲੇ ਧਾਰਕ ਹਨ, ਆਖਰੀ ਧਾਰਕ ਹੈ ਜਾਂ ਸੀ ਇਕ ਚੰਗੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨਕਾਰੀ ਲਈ ਪਰਿਯੋਗਤਾ ਮੁਲ ਲਈ;

(vi) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਚਾਹੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਾਧਨ ਦੁਆਰਾ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਆਂਸ਼ਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ (ਏ) ਅਧੀਨ ਪੈਂਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਆਮਦਨ ਜਾਂ ਕਮਾਈ

41. ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 5 ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ:

"44...ਧਾਰਾ 4 ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ”। ਅਜਿਹੀ ਸਾਰੀ ਸੰਪਤੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਕਲੋਜ਼ (ਸੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਅਤੇ ਉਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਉਸ ਦੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹੋਣ। ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ, ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਉਹ ਹੋਣ, ਉਹਨਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦਿਆਂ..."

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2)(ਈ) ਵਿੱਚ ਉਲਲੇਖਿਤ ਹੋਲਡਰਾਂ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੇ ਕਲੋਜ਼ (ਈ) ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਚੰਗੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ, ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ, ਪਰਯਾਪਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਆਪਣੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ — ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਹੋਵੇ — ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

42. ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕੱਲਾ ਮੁੱਦਾ ਇਹ ਹੈ: ਕੀ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ? ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ $424_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਦੇ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ।

43. ਇਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਨਾਲ, ਇਹ ਅਨੁਸਰਣ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ) ਨੂੰ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(1)(c) ਦੇ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਹੈ) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਰੱਖਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਚਰਜ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਟੈਚਯੂਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਜ਼ਾ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ) ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਨੀਤੀ ਦੇ, ਜੇ ਮਨਾਹੀ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਚੀਜ਼ ਖਾਲੀ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਜੇ ਸਜ਼ਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਜਿਹੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਓਮਿਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਪਸ਼ਟ ਐਲਾਨ ਦੇ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਮਨਾਹੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ$25_{\text{SUPERSCRIPT}}$. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇਗਾ ਅਤੇ ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਚਿਤ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫਰਜ਼ ਹੈ — ਭਾਵੇਂ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

44. ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੈਕਸ਼ਨ $626_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਦੇ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ

24. ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ।— (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਰੱਖਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(2) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (1) ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

25 ਦੇਖੋ ਮੰਨਲਾਲ ਖੇਤਾਨ & ਓਰਸ. ਬਨਾਮ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਖੇਤਾਨ & ਓਰਸ., (1977) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 424 (ਪੈਰਾ 18 ਤੋਂ 22) ਅਤੇ ਆਸ਼ਾ ਜੈਨ ਦਿਵਿਆਨਾਥਨ ਬਨਾਮ ਵਿਕਰਮ ਮਲਹੋਤਰਾ & ਓਰਸ., 2021 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. ਆਨਲਾਈਨ ਐਸ.ਸੀ. 147

26. ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਨੋਟਿਸ।— (1) ਜੇਕਰ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ, ਉਸਦੇ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਆਮਦਨ ਸ੍ਰੋਤਾਂ, ਕਮਾਈਆਂ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੱਤੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ। ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਹੈ, ਸੈਕਸ਼ਨ

6(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਸੰਪੱਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜਾਂ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਸਨੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਸਬੂਤ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ।

45. ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ $1827_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6(1) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਿਛਲੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਕਦਮ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਚਿੰਤਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸੀ ਦੁਆਰਾ, ਖੁਦ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ (ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨਾ) ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ, ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਥੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਉਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ, ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸ੍ਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ, ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਨ ਦਸੋ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

(2) ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

27 18. ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।— (1) ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਥਾਂ, ਜਾਇਦਾਦ, ਸੰਪਤੀ, ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਖਾਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਪੜਤਾਲ ਜਾਂ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂਚ, ਪੜਤਾਲ ਜਾਂ ਸਰਵੇਖਣ ਦੀ ਕਿਸਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਿਸੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ, ਪੜਤਾਲ ਜਾਂ ਸਰਵੇਖਣ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(3) ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਕਰਵਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਂਚ, ਪੜਤਾਲ ਜਾਂ ਸਰਵੇਖਣ ਨੂੰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ, ਪੜਤਾਲ ਜਾਂ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਸਮੇਤ) ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਉਹ 1961 ਦੇ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ (43 ਦੇ 1961) ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

46. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ $828_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਹੈ ਜੋ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸੀ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਦੇ ਭਾਰ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

47. ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭਿਕ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2) ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ, ਐਕਟ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ 'ਤੇ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਸਾਥੀ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2)(c), 2(2)(d) ਅਤੇ 2(2)(e) ਹਨ। ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਨੋਟਿਸੀ) ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਪਾਦਿਤ ਸਬੂਤ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਇਹ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਬਤ ਕਰੇ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਉਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਹੈ।

48. ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਸੰਪਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਪਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਜਾਂ ਉਸ/ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇ ਬਲਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿਥੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਪਤੀ ਖਰੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ — ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਪਿਛਲਾ ਮਾਲਕ (ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ), ਜੋ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ, ਜੇਕਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ) ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਿਛਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਹੱਕ ਸਮੇਤ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕਾਰਨ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਉਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੇ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਇਹ ਸਬੂਤ ਦੇਵੇ ਕਿ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਬਰੀ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ।

49. ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿੱਚ "ਫੈਸਲਾ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ (ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ) ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡਿਤ ਮਾਲਕ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦ “ਫੈਸਲਾ” ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।

50. 1976 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਤੀਜੇ ਪਹਲੂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਕੇਵਲ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਖਿਲਾਫ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਰੋਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਮਦਨ, ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਵਾਈਸ ਧਾਰਾ 2(2)(ਸੀ) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਵਿਆਖਿਆ 2। ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਰਜ ਮਾਲਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ — ਜਿਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਮਦਨ, ਕਮਾਈ ਜਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ (ਚਾਹੇ 1976 ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ) ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਮਨਾਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ।

51. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 3(1)(ਸੀ) ਵਿੱਚ "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ" ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ "ਵਿਅਕਤੀ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੇਕਰ ਜਾਇਦਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ (ਦਰਜ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੀ) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਕੇਲਾ ਹੀ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 8

ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 1976 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਉਤਾਰੇਗਾ — ਤਾਂ ਜੋ ਸਕਸ਼ਮ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖਿਲਾਫ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਜੇਕਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਹੈ, ਜੋ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ "ਵਿਅਕਤੀ" ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਢੱਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ "ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ (ਭਾਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ)।ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਲਾਜ਼ਮੀ। ਕਿਉਂਕਿ, 1976 ਐਕਟ ਉਸ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

52. ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(2) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਅਗਾਹ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੋਵੇਂ ਪਾਸਿਓਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਰਥ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਧਾਰਾ 6(2) ਸਿਰਫ "ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

53. "ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ" ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਨਾ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 6(1) ਵਿੱਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਮੇਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਧਾਰਾ ਯਾਨੀ ਧਾਰਾ 3(1)(c) ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6(2) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ "ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ" ਅਤੇ "ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਅਤੇ ਸੈਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤਿ ਜਰੂਰੀ ਹੈ।

54. ਧਾਰਾ 6(2) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਗਟਾਵ "ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ" ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6(1) ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਸਾਥੀ ਸਮੇਤ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਬੰਧਿਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਧਾਰਕ ਹੈ। ਫਿਰ ਧਾਰਾ 6(2) ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬਜੈਕਟ ਸੰਪਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ) ਵੱਲੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ — ਚਾਹੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸੀ ਹੋਵੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ "ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ। ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ "ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ [ਧਾਰਾ 6(2)] ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ, "ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ", ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ "ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, "ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਧਾਰਕ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ/ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਦੀ "ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ" ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪਰਦਾ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਉਪਯੋਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਉਚਾਰਨ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਰਾਦਾ ਹਰ ਉਸ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰੇ।

55. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(2) ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ" ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਦਾ ਸੰਦਰਭ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਨੋਟਿਸ ਨਾਲ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨੋਟਿਸ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸੀ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਹੋਲਡਿੰਗ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ

ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਹ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ "ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ — ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(2) ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਕੇਵਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਜਾਂ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਨੋਟਿਸੀ ਦੀ ਅਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਜੇਕਰ "ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਅਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਲਕ ਰਹੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(2) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਉਹ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਚ੍ਛੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਪਰਯਾਪਤ ਵਿਚਾਰਾਧੀਨ ਖਰੀਦਦਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

56. ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 4, ਜੋ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਵਰਤਦਾ ਹੈ — "ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਣ ਲਈ" — ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ/ਪ੍ਰਗਟਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

57. ਸੈਕਸ਼ਨ 6(1) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ "ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ" ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ/ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੁਆਰਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਪਤੀ ਜਾਂ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ' ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵ ਕਈ ਐਨੈਕਟਮੈਂਟਸ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ 'ਕੇਵਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ' ਜੋ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਕਲਪਨਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜੋ 'ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

58. ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਣ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਕੇਵਲ ਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਅਨੁਮਾਨ 'ਤੇ। ਇਹ ਲੋੜ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੇਵਲ ਸ਼ੱਕ ਅਤੇ ਬਹਾਨੇ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਅਤੇ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਚੈੱਕ ਹੋਵੇ। 'ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ' ਨੂੰ ਵੈਧ ਹੋਣ ਲਈ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਰਕਸੰਗਤ ਸੰਬੰਧ ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਸਰ ਹੈ। 'ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ' ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸ਼ਰਤ ਹੈ — ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ — ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜੇ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਲੋੜ ਵਾਂਗ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਅਰਥਾਤ, "ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ", ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਿਕ ਜਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

59. ਜੀ.ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਸਟੈਚਯੂਟਰੀ ਇੰਟਰਪ੍ਰਿਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ, 14ਵੇਂ ਸੰਸਕਰਣ ਵਿੱਚ, ਪੰਨਾ 430 ਤੇ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਸਿਦਾਂਤ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੰਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਉੱਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੰਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪਹਿਨਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਜਾਂ ਮਾਮੂਲੀਪਨ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਕਦੇ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਜਾਂਚਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਗੈਰ-ਅਨੁਪਾਲਨਾ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਕੀ ਗੈਰ-ਅਨੁਪਾਲਨਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੰਡ ਆਦਿ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਪਰਯਾਪਤ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ। ਅਖੀਰਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਅਤੇ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਭਾਵ, ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।

60. ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਗੈਰ-ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਰਿਣਾਮ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਜਾਂ ਜ਼ਬਤੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 7 ਅਤੇ 9 ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ, ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 11 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਉਕਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹ ਪੋਸਟੁਲੇਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਨਿਰਰਥਕ ਅਤੇ ਬੇਅਸਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 6 ਜਾਂ 10 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬੇਅਸਰ ਹਨ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

61. ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 833 ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਪਾਦਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਭਾਰ ਕਿ ਸੰਪਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਧਿਨਿਯਮ, ਸਬੂਤ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਉਲਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੇਵਲ ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਵੈਧ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਅਧਿਨਿਯਮ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਰਣਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਸਮੱਗਰੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 2(2) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਮਰਤਲਾਲ ਪ੍ਰਜੀਵੰਦਾਸ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਏ ਅਤੇ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਧਾਰਾ 8 ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ, ਕੇਵਲ ਧਾਰਾ 8 ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਕੇ, ਕਾਰਣਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਮਕੈਨਿਕਲੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ, ਧਾਰਾ 8 ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਦੋਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਣਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੀ ਹੈ।

62. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ $735_{\text{SUPERSCRIPT}}$, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ 'ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜਬਤੀ', ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ। ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ

7. ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਜਬਤੀ। (1) ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ (ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਰਾਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ) ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ, ਹੁਕਮ ਨਾਲ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨਵਿੱਚ ਆਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।(2) ਜਿੱਥੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ, ਇਹ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ ਜੋ, ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇ।(3) ਜਿੱਥੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਬੰਧਨਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋ ਕੇ ਜਬਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।(4) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸੇ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ, ਕੰਪਨੀ, ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਐਕਟ, 1956 (1 ਦਾ 1956), ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਸੰਘ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਤੁਰੰਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਹਸਤਾਂਤਰਣ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਚੀਬੱਧ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

63. ਕੇਸਰ ਦੇਵੀ$36_{\text{SUPERSCRIPT}}$ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲਿੰਕ ਜਾਂ ਨੈਕਸਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਅਤੇ ਉਸ

ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਸੰਪਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਜਾਂ ਨੈਕਸਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਇੰਗਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 2(2) ਦੇ ਉਪਧਾਰਾਂ (ਸੀ), (ਡੀ) ਅਤੇ (ਈ) ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧਾਰਾ 8 ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਲਟ ਬੋਝ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਕਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਅਮਰਤਲਾਲ ਪ੍ਰਜੀਵੰਦਾਸ37 SUPERSCRIPT ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਕੇਸਰ ਦੇਵੀ38 SUPERSCRIPT ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਇਹ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸੰਬੰਧ ਨੇੜਲਾ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਿੰਕ ਜਾਂ ਨੈਕਸਸ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਲਿੰਕ ਜਾਂ ਨੈਕਸਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

64. ਆ ਪ੍ਰਾਈਓਰੀ, ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਮੱਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਂ ਕਿ 1976 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(1) ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ "ਲਾਜ਼ਮੀ" ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਕਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ, ਧਾਰਾ 6(1) ਦਾ ਤਾਤਪਰਯ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦਾਗੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਜ਼ਬਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਦਰਜ ਮਾਲਕ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਦ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਹਿਰਾਸਤੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਉਤਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

65. ਧਾਰਾ 6(2) ਵਿੱਚ "ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ" ਦੀ ਅਭਿਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਦਰਭਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਤਰਫੋਂ ਵਰਗ "ਦੁਆਰਾ" ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 6(1) ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 8 ਅਧੀਨ ਸਬੂਤ ਦਾ ਬੋਝ ਉਤਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਕੇਰਲਾ ਅਤੇ ਕੋਲਕਾਤਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਝੁਕਾਵ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਮਦਰਾਸ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਅਤੇ ਉਲਟ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

66. ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਨਿਪਟੇ ਹਨ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਣ ਯੋਗ ਹਨ।

67. ਇਹ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁੜ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮੂਲ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ (ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ) ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਣ, ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਅਣਸਮਝਾਈ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਅਣਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਹੋਰ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਕੋਈ ਰਾਏ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਇੱਕੋ ਕਾਰਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਨੋਟਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਖਿਲਾਫ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਨਜ਼ਰੀਆ

ਉਲਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

68. ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ, ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ, ਯਾਨੀ ਵੀ.ਪੀ. ਸੇਲਵਰਾਜਨ ਦੀ ਮੌਤ 19ਵੀਂ ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਬਹਿਸ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਵਕੀਲ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਲਿਖਤੀ ਸਬਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵੀ.ਪੀ. ਸੇਲਵਰਾਜਨ ਦੀ ਮੌਤ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ 19ਵੀਂ ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਨੋਟਿਸਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

69. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਧੀਨ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੋ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੋਸ਼ੀ ਵੀ. ਪੀ. ਸੇਲਵਰਾਜਨ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੱਕ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਤਾਂ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਵਰਤਮਾਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਵਜੋਂ ਕੇਸ ਵੀ.ਪੀ. ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਲਵਰਾਜਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ 19 ਜਨਵਰੀ 1994 ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ, ਇਸ ਲਈ, ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ।

70. ਅਨੁਸਾਰਨਾਂ, ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਸਫਲ ਹਨ। ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 24.3.2008 ਨੂੰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1149 ਅਤੇ 1150 ਦੇ 2001 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਂਝੇ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ, ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਨੰਬਰ ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਛੱਡ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਰੀਮਾਂਡ ਕੀਤੀਆਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਏ। ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਬਕਾਇਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇ ਕੋਈ ਹਨ, ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate